

“บทบาทของ สสส. ในการสนับสนุนระบบอาหารที่ยั่งยืน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้”

นายแพทย์พงศ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์
ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

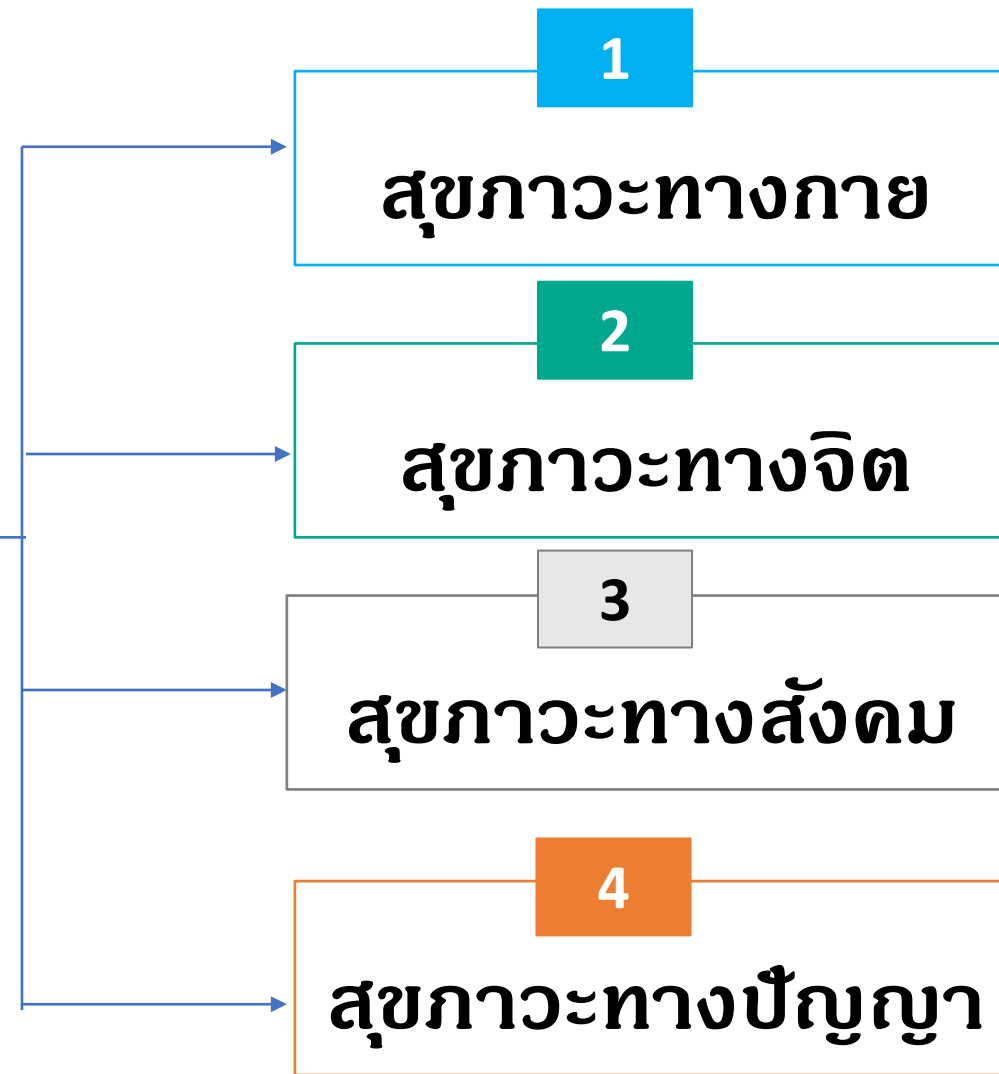
OUTLINE

- สุขภาวะและระบบอาหาร
- สถานการณ์ปัญหาในระบบอาหารในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
- แนวทางการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน
- บทบาทและการสนับสนุนของ สสส. ในการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน

สุขภาวะและระบบอาหาร

สุขภาพหรือสุขภาวะ

“สุขภาพ คือ สุขภาวะ หมายถึงภาวะที่
สมบูรณ์ทั้ง ทางด้านร่างกาย จิตใจ
สังคม และปัญญา ที่เชื่อมโยงกันเป็น
องค์รวมอย่างสมดุล
(พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ, 2550)

สสส. กับการสร้างสุขภาวะของประชาชน

เป้าหมายหลัก

การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี 4 มิติ ทั้งด้าน
กาย สังคม จิตใจ และปัญญา

วิสัยทัศน์

ทุกคนบนแผ่นดินไทยมีวิถีชีวิต สังคม และ
สิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนต่อสุขภาวะที่ดี

พันธกิจ

จุดประกาย กระตุ้น สานและเสริมพลังบุคคล ชุมชน
และองค์กรทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถ และ
สร้างสรรค์ระบบสังคมที่สนับสนุนต่อการมีสุขภาวะที่ดี

สุขภาพดี 4 มิติ

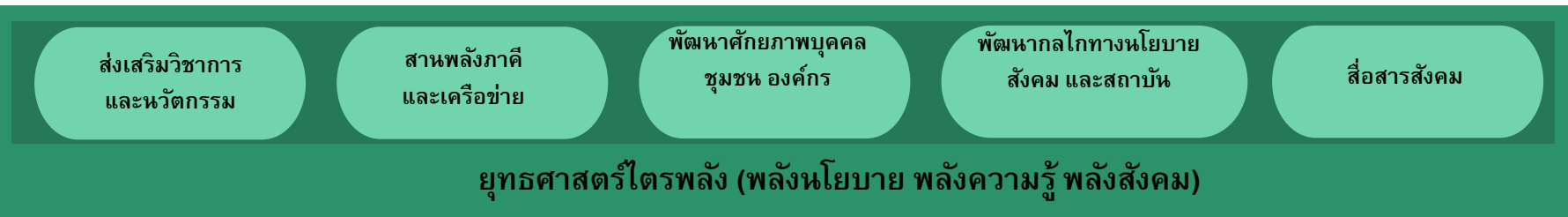
วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ ทุกคนบนแผ่นดินไทยมีวิถีชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนต่อสุขภาวะที่ดี
พันธกิจ จุดประกาย กระตุ้น สานและเสริมพลังบุคคล ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถ และสร้างสรรค์ระบบสังคมที่สนับสนุนต่อการมีสุขภาวะที่ดี

เป้าหมาย เชิงยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์

การจัดโครงสร้างแผน และกลไกสนับสนุน

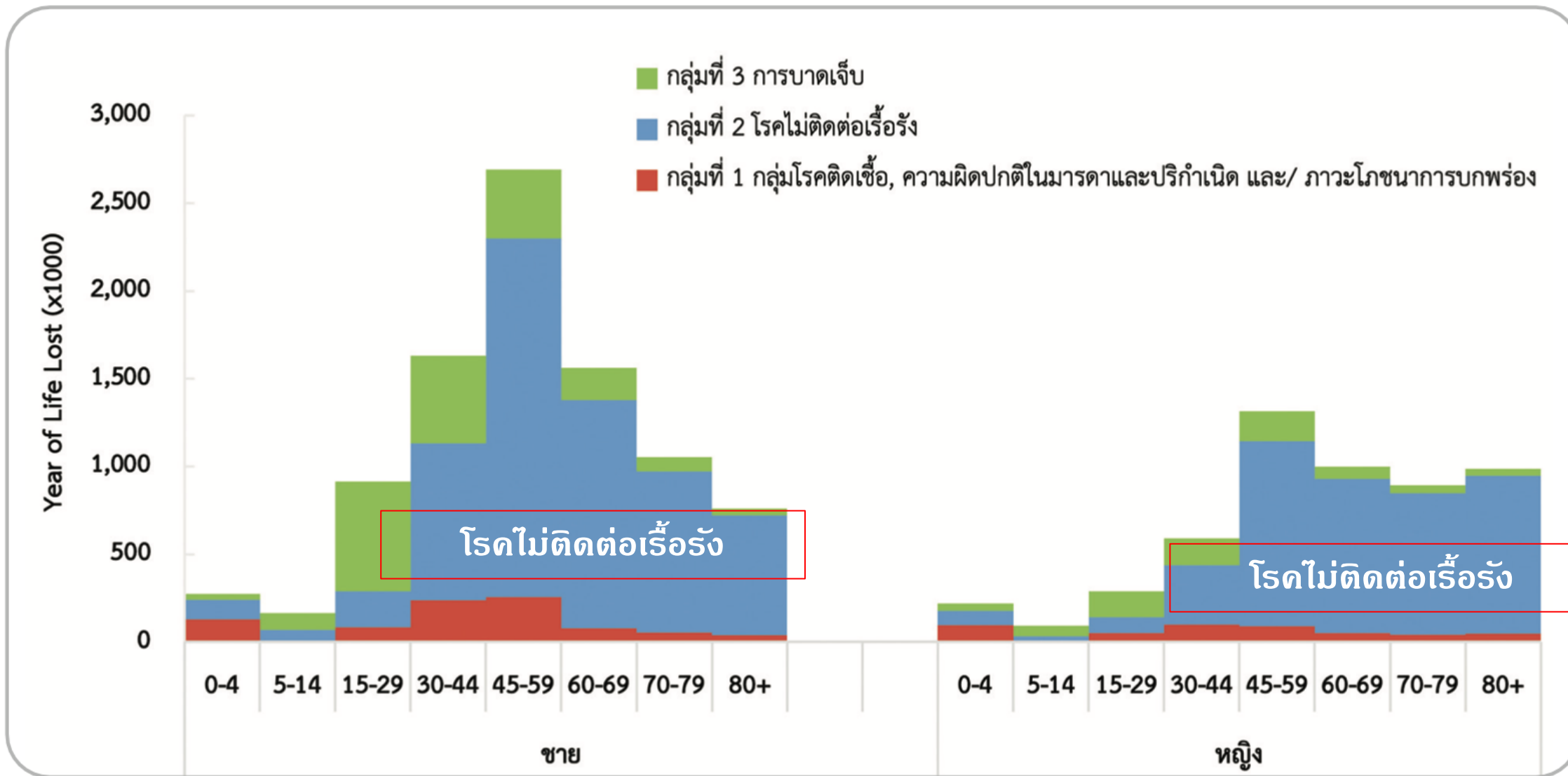
สาเหตุการตายของประชากรไทยจำแนกตามสาเหตุ ปี 2562

ลำดับ	ชาย			หญิง		
	โรค	Deaths ('000)	%	โรค	Deaths ('000)	%
1	โรคหลอดเลือดสมอง	30	12	โรคหลอดเลือดสมอง	14.9	36
2	โรคเบาหวาน	38	9.7	โรคเบาหวาน	14.8	36
3	โรคหัวใจและหลอดเลือด	28	8.8	โรคอัลไซเมอร์และภาวะสมองเสื่อม	7.1	17
4	การบาดเจ็บทางถนน	24	7.8	โรคหัวใจขาดเลือด	6.4	15
5	โรคมะเร็งตับ	16	5.3	การบาดเจ็บทางถนน	3.6	9

สาเหตุการตายของประชากรไทยจำแนกตามสาเหตุ ปี 2562

ลำดับ	ชาย			หญิง		
	โรค	DALYs ('000)	%	โรค	Deaths ('000)	%
1	การบาดเจ็บทางถนน	1336	12	โรคเบาหวาน	836	11.3
2	โรคหลอดเลือดสมอง	883	7.9	โรคหลอดเลือดสมอง	609	8.2
3	โรคเบาหวาน	814	7.3	การบาดเจ็บทางถนน	489	6.6
4	โรคหัวใจขาดเลือด	727	6.5	การบาดเจ็บทางถนน	299	4.0
5	โรคมะเร็งตับ	468	4.2	โรคมะเร็งเต้านม	234	3.2

ที่มา รายงานการสำรวจการสูญเสียปีสุขภาวะ สำนักพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (2562)

จำนวนปีที่สุดยเสียจากการตายก่อนวัยอันควรของประชากรไทย พ.ศ. 2562

จำแนกตามกลุ่มอายุ และสาเหตุหลัก 3 กลุ่มใหญ่

ที่มา รายงานการสำรวจการสูญเสียสุขภาพระดับพื้นที่ สำนักงานพัฒนาโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ (2562)

สถานการณ์ปัญหาาระบบอาหารในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความมั่นคงทางอาหาร ความปลอดภัย และโภชนาการ

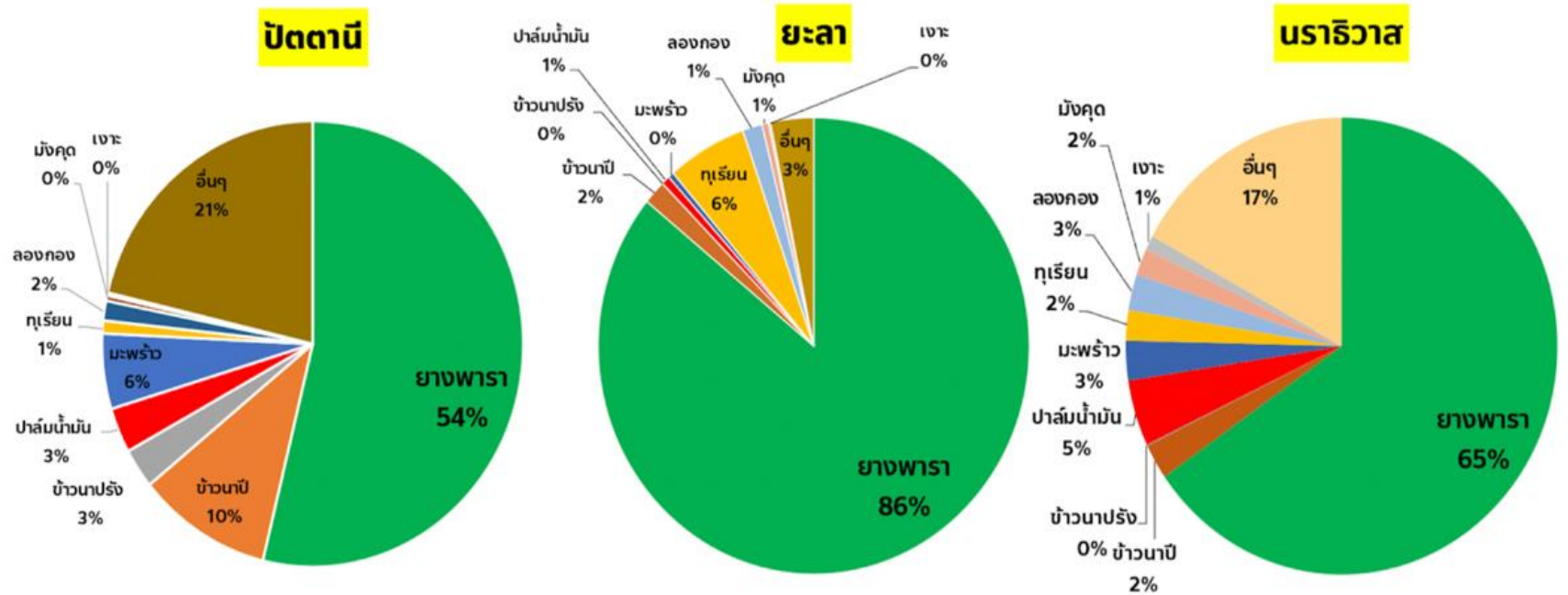
ผลกระทบด้านความมั่นคงทางอาหาร จากการพัฒนาและการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรที่เปลี่ยนไป

พื้นที่อาหารถูกทดแทนโดยการทำเกษตรเชิงเดี่ยว เช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เมื่อราคาผันผวน เกษตรกรอยู่บนความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจ รายได้ ความมั่นคงทางอาหาร

ทางออก

รูปแบบการส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสานในแปลงพืชเชิงเดี่ยว เพื่อเพิ่มพื้นที่อาหารปลอดภัย สร้างความมั่นคงทางอาหารของครัวเรือน

เนื้อที่การเกษตรของสามจังหวัดภาคใต้ 71.0% ใช้ในการปลูกยางพาราเป็นหลัก

ที่มา: จำนวนจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่มา: เดชรัต สุขกำเนิด., 2562. (เว็บไซต์ศูนย์นโยบายเพื่ออนาคต <https://think.moveforwardparty.org>)

การผลิตอาหารที่ไม่เพียงพอในสามจังหวัดชายแดนใต้

พื้นที่การเกษตรของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถผลิตอาหารได้เพียงประมาณร้อยละ 10 ของความต้องการโดยเฉลี่ย (ยกเว้นผลไม้ และสัตว์น้ำที่มีการผลิตเกินความต้องการ และส่งขายไปยังภายนอกพื้นที่)

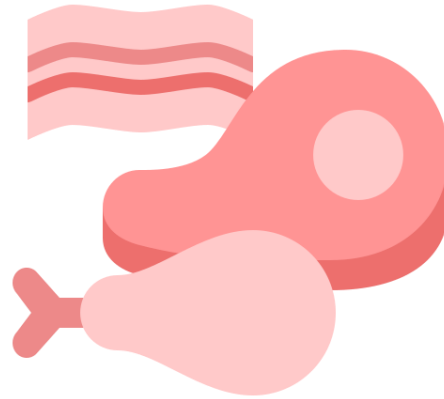
การผลิตอาหารที่ไม่เพียงพอ ในสามจังหวัดชายแดนใต้

ผลิตข้าวสาร 10.6%

ของความต้องการบริโภคข้าวสาร
โดยเฉลี่ย

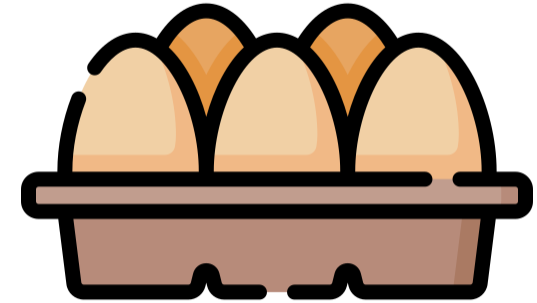
(ปริมาณผลผลิตข้าวสารในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 20.7 กก./คน/ปี เทียบกับความต้องการบริโภคข้าวสารโดยเฉลี่ยทั้งประเทศ 195.4 กก./คน/ปี)

ผลิตเนื้อสัตว์ 12.8%

ของความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์โดย
เฉลี่ย

(ปริมาณผลผลิตเนื้อสัตว์ในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 7.0 กก./คน/ปี (ไม่รวมปลาและสัตว์น้ำ) เทียบกับความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์โดยเฉลี่ยทั้งประเทศ 54.7 กก./คน/ปี (ไม่รวมปลาและสัตว์น้ำ))

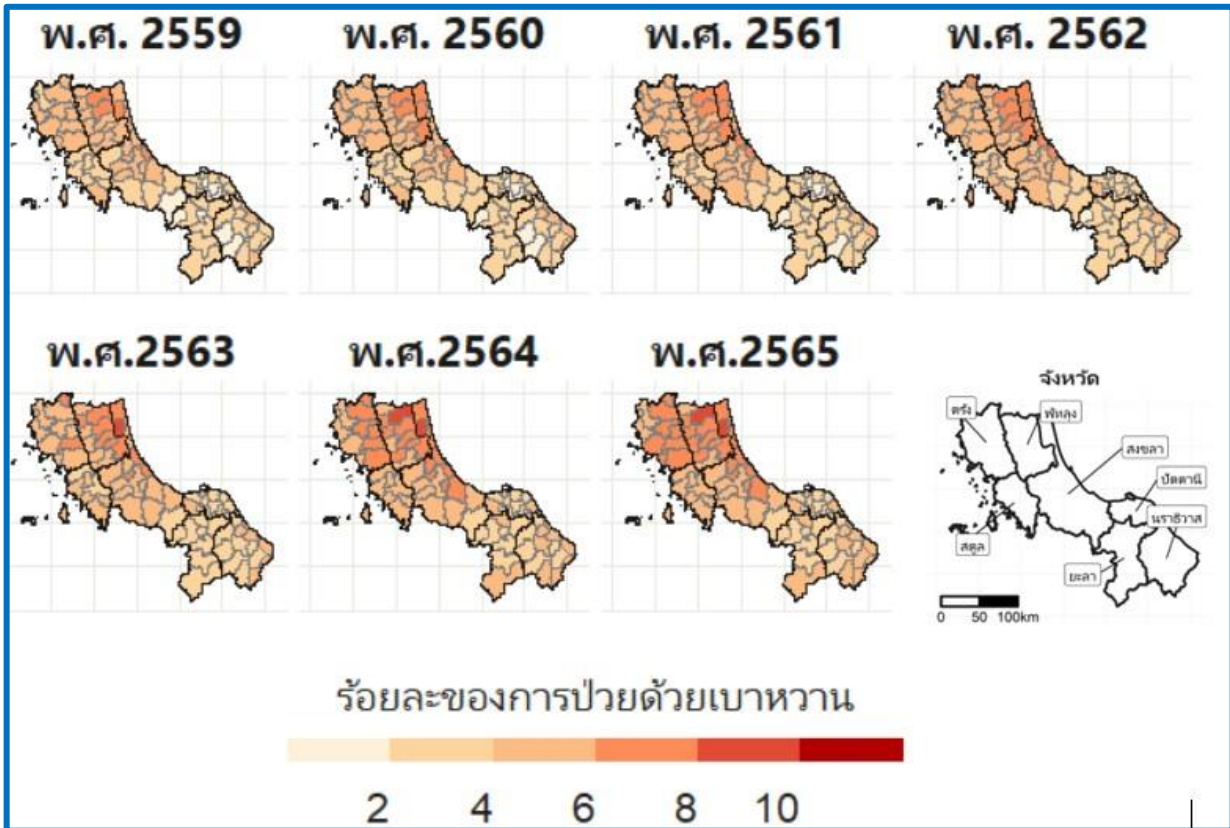
ผลิตไข่ไก่ ไข่เป็ด 5.6%

ของความต้องการบริโภคไข่ไก่ไข่เป็ด
โดยเฉลี่ย

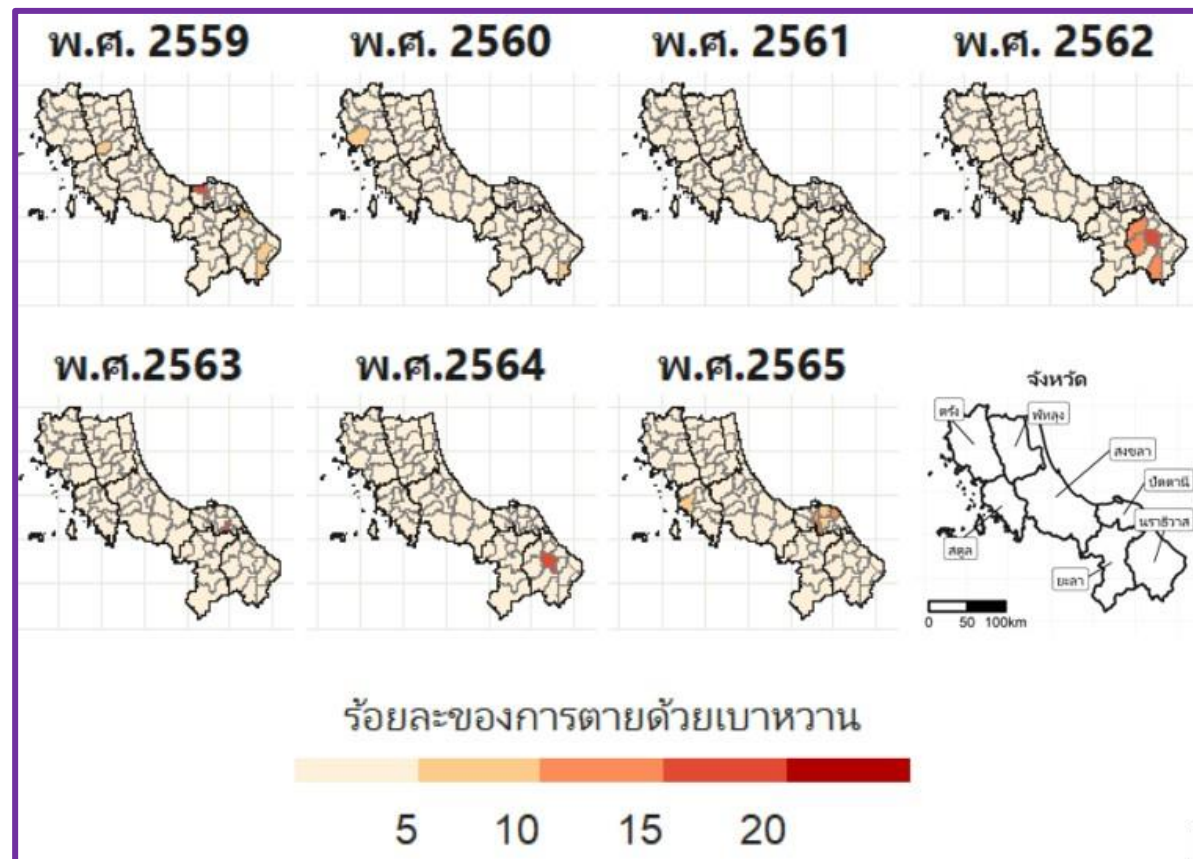
(ปริมาณผลผลิตไข่ไก่/ไข่เป็ดในสามจังหวัดชายแดนใต้มีเพียง 14.9 ฟอง/คน/ปี เทียบกับความต้องการบริโภคไข่โดยเฉลี่ยทั้งประเทศ 267.3 ฟอง/คน/ปี)

แนวโน้มการป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

การป่วยด้วยเบาหวาน

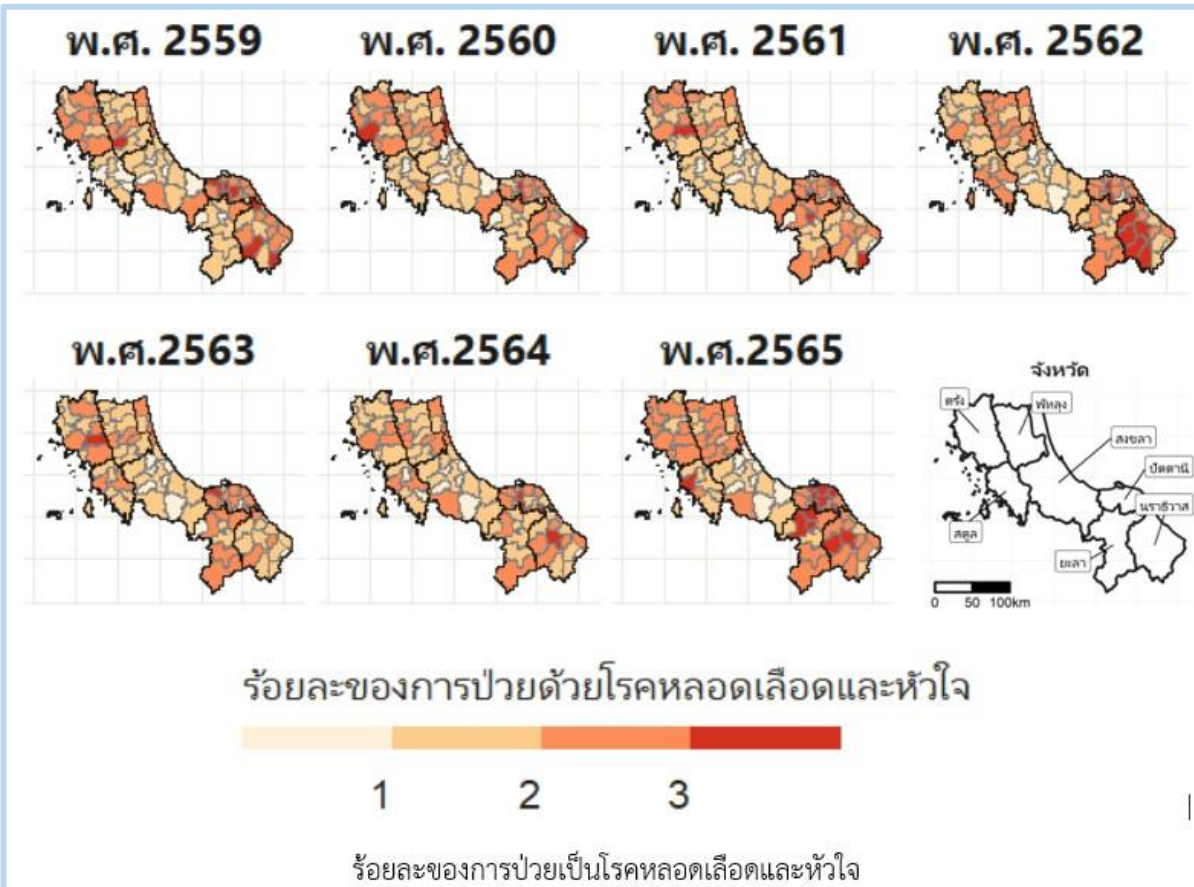

การตายด้วยเบาหวาน

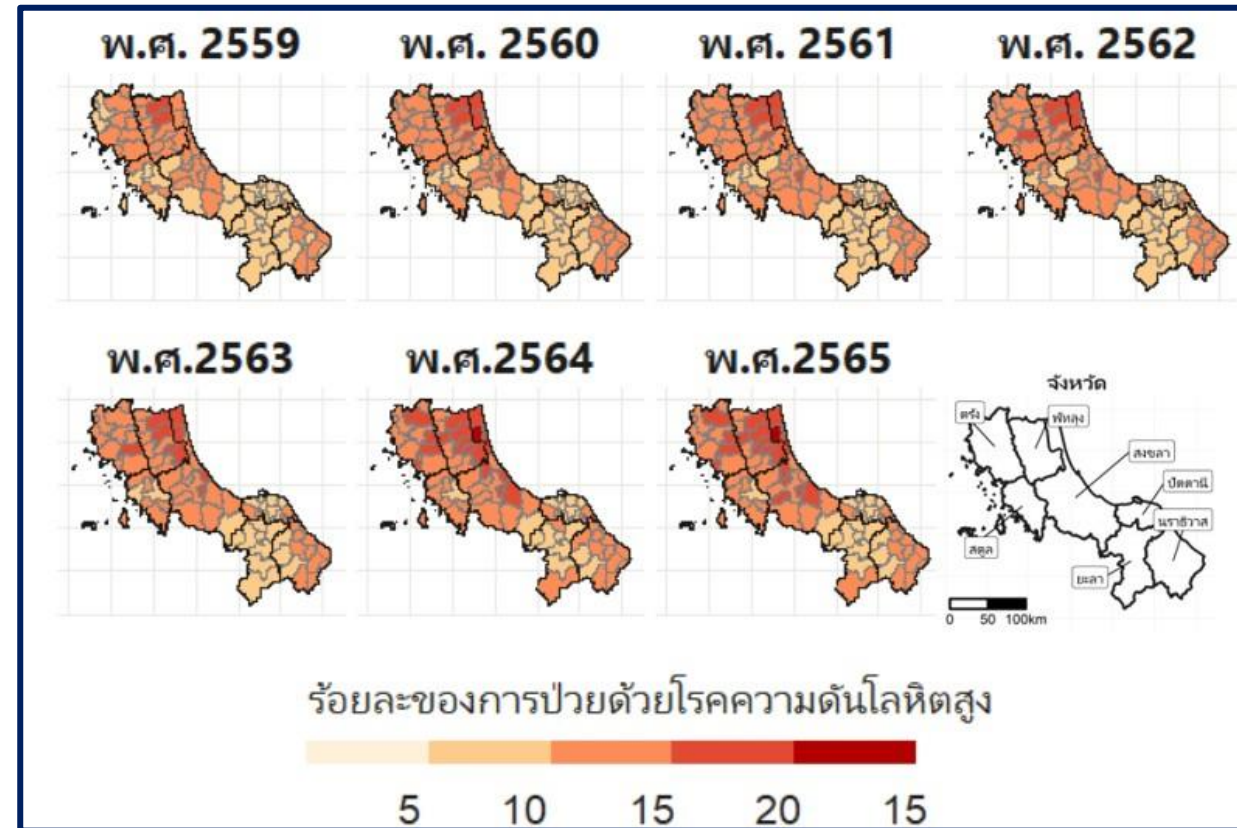

แนวโน้มการป่วยด้วยโรคหลอดเลือดสมองและความดันโลหิตสูง ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

การป่วยด้วยโรคหลอดเลือดและหัวใจ

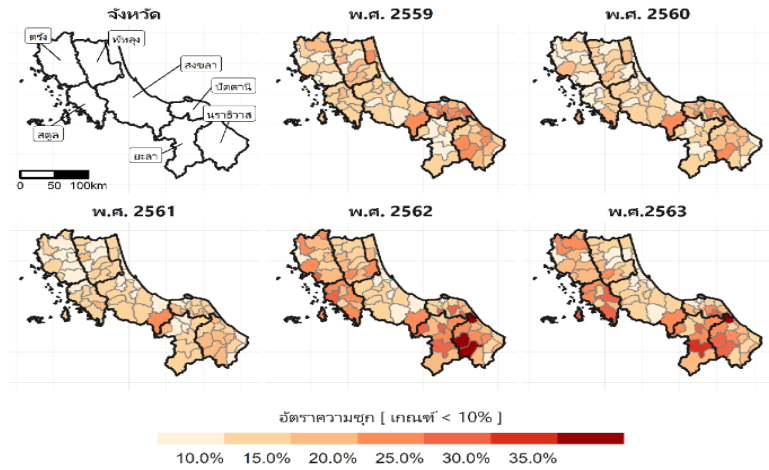

การป่วยด้วยความดันโลหิตสูง

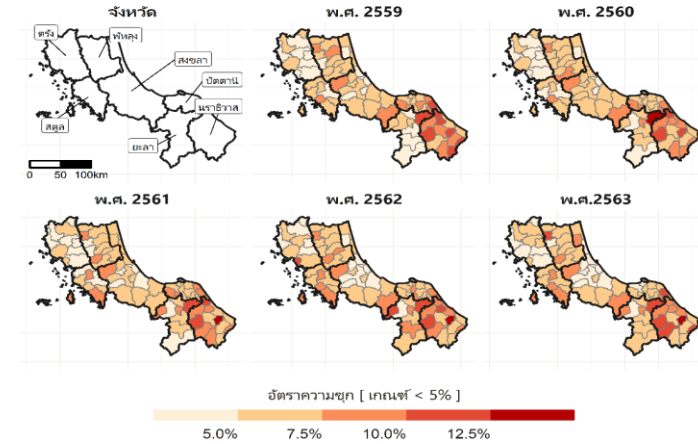
สถานการณ์ภาวะโภชนาการเด็ก 0-5 ปี ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง

ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะเตี้ย ในเขตสุขภาพที่ 12
อัตราความชุกของโรค ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2563

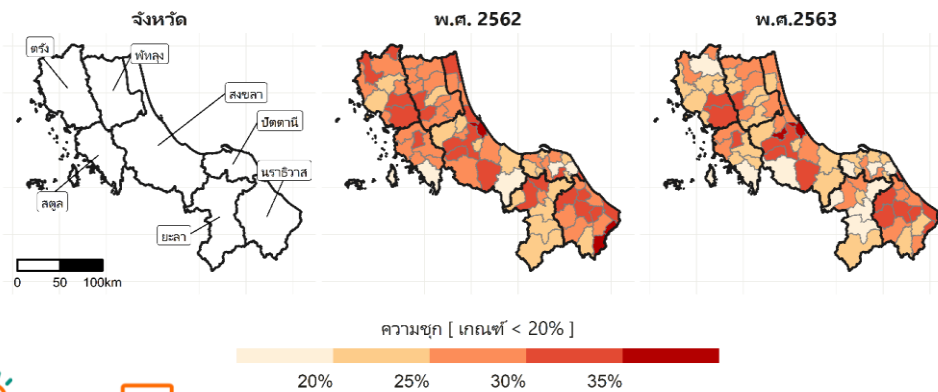
โดย ทรงยศ | ที่มา: ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะผอม ในเขตสุขภาพที่ 12
อัตราความชุกของโรค ระหว่าง พ.ศ. 2559 - 2563

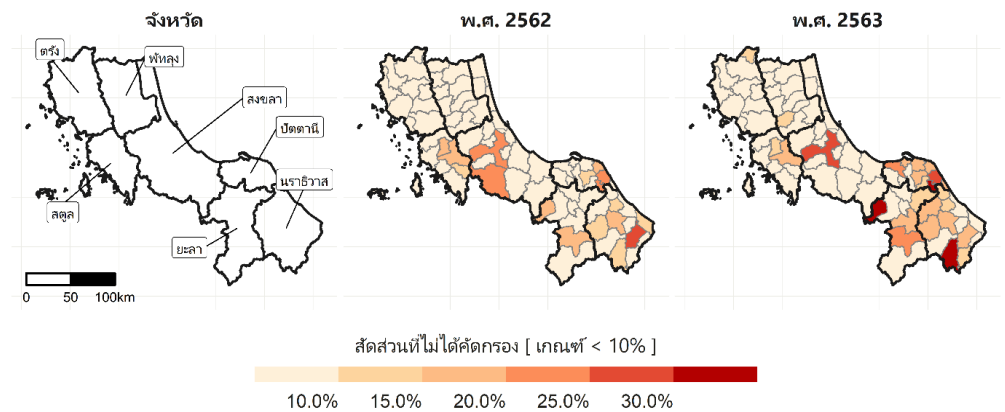
โดย ทรงยศ | ที่มา: ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ พบสงสัยล่าช้า ในเขตสุขภาพที่ 12
เด็กอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน ที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า ระหว่าง พ.ศ. 2562 - 2563

โดย ทรงยศ | ที่มา: ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี ที่ไม่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ในเขตสุขภาพที่ 12
เด็กอายุ 9, 18, 30, 42 และ 60 เดือน ที่ไม่ได้คัดกรอง ระหว่าง พ.ศ. 2562 - 2563

โดย ทรงยศ | ที่มา: ฐานข้อมูล สปสช. เขต 12

ประเทศไทย

การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรี
ใน 14 จังหวัดของประเทศไทย

พ.ศ. 2558-2559

รายงานฉบับสมบูรณ์
มิถุนายน 2560

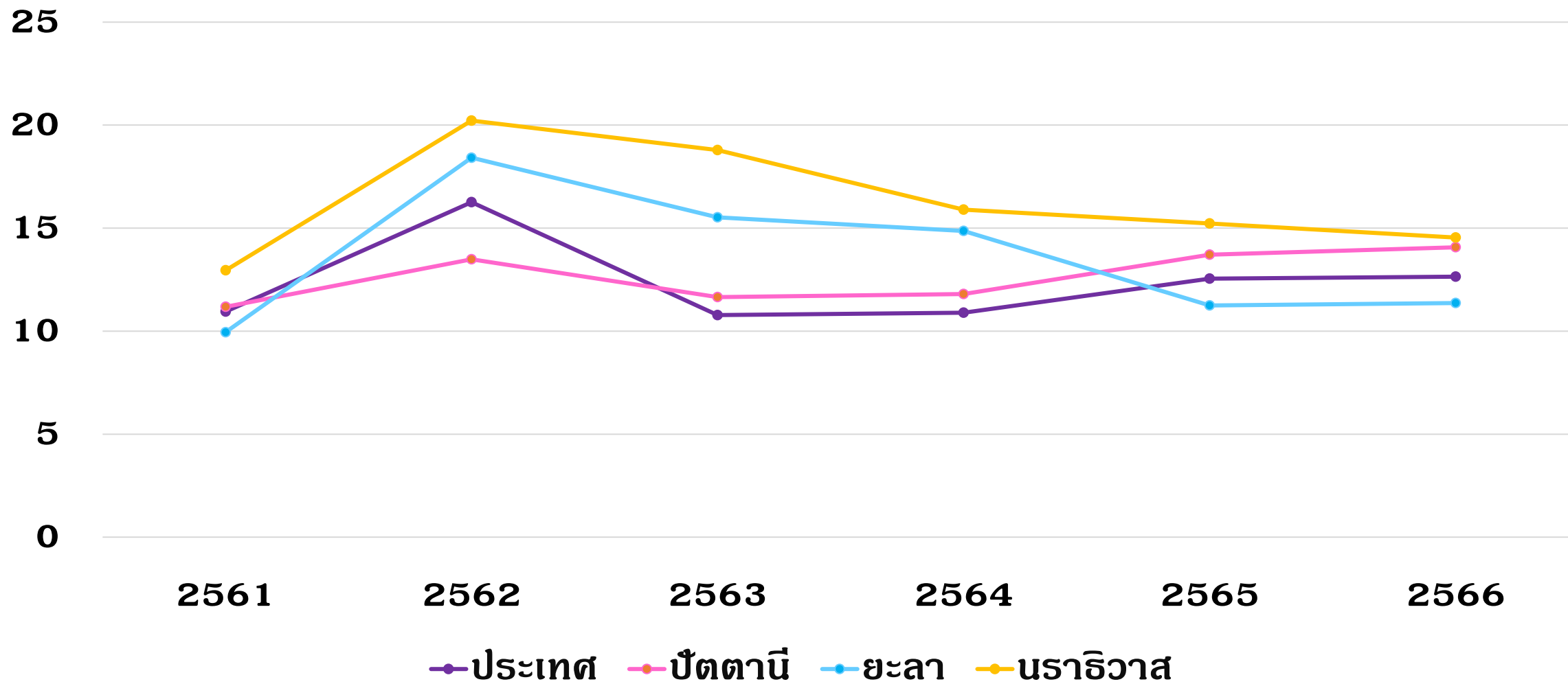
- ผลการศึกษา 12 จังหวัด จาก 14 จังหวัด พบความชุกของภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง (เตี้ยแคระแกร็น) ของเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (ร้อยละ 10.5)
- มี 4 จังหวัด ที่มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรังมากกว่า ร้อยละ 20
 - **นราธิวาส (ร้อยละ 29.0)**
 - แม่ฮ่องสอน (ร้อยละ 24.9)
 - ตาก (ร้อยละ 21.9)
 - **ยะลา (ร้อยละ 21.2)**

สถานการณ์ภาวะโภชนาการจังหวัดชายแดนใต้

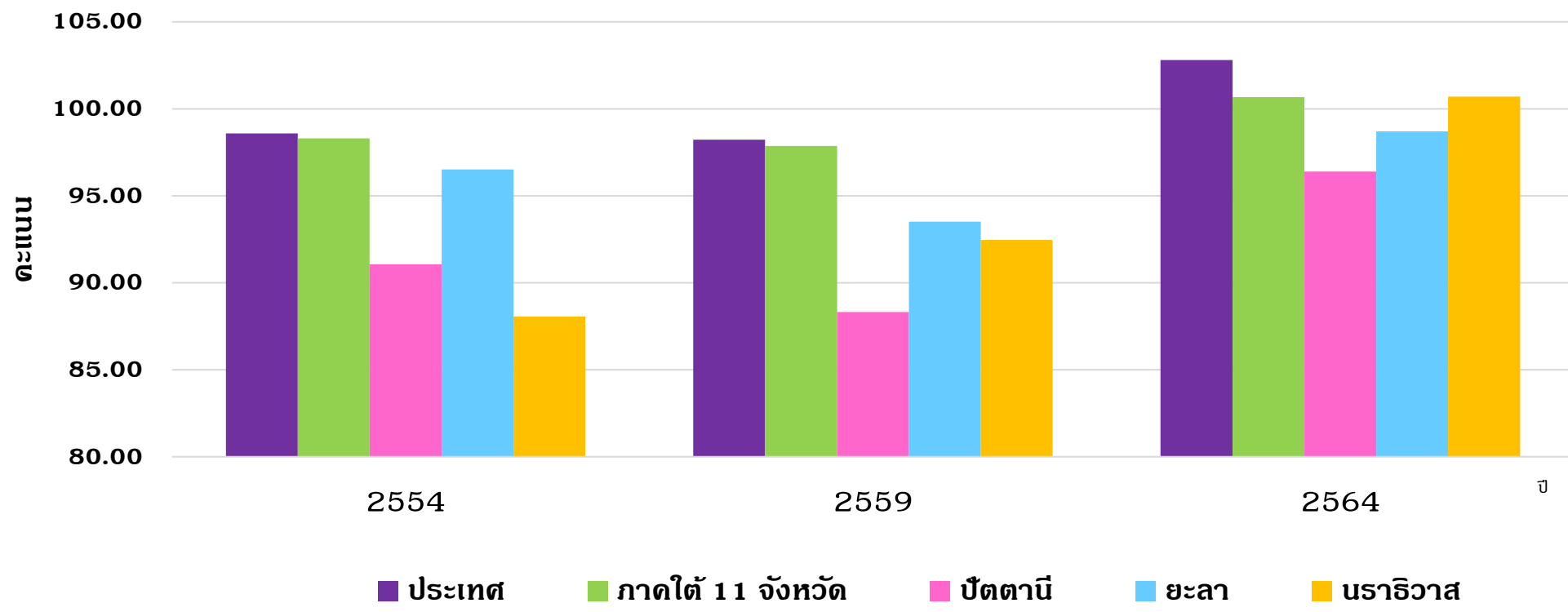
จังหวัด	ร้อยละของเด็กที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ระดับปานกลางและรุนแรง	ร้อยละของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการเฉียบพลัน	ร้อยละของเด็กที่มีภาวะทุพโภชนาการเรื้อรัง
	ค่ามาตรฐานประเทศ 6.7	ค่ามาตรฐานประเทศ 5.4	ค่ามาตรฐานประเทศ 10.5
	ปัตตานี	14.3	13.3
ยะลา	12.9	6.4	21.1
นราธิวาส	16.2	10.7	29
สงขลา	10	7.2	13

- **ประมาณร้อยละ 23** ของเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปีในจังหวัดปัตตานี ยะลา และนราธิวาส กำลังเผชิญกับภาวะเตี้ยแคระแกร็น ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่ร้อยละ 13 เกือบสองเท่า
- จังหวัดนราธิวาสมีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปีที่มีภาวะผอมแห้งสูงสุดใน 17 จังหวัด โดยอยู่ที่ประมาณร้อยละ 16 เมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยประเทศที่ไม่ถึงร้อยละ 8 ขณะเดียวกันจังหวัดปัตตานีก็เป็นที่น่ากังวลเช่นกัน (ภาวะผอมแห้งอยู่ที่ร้อยละ 10)

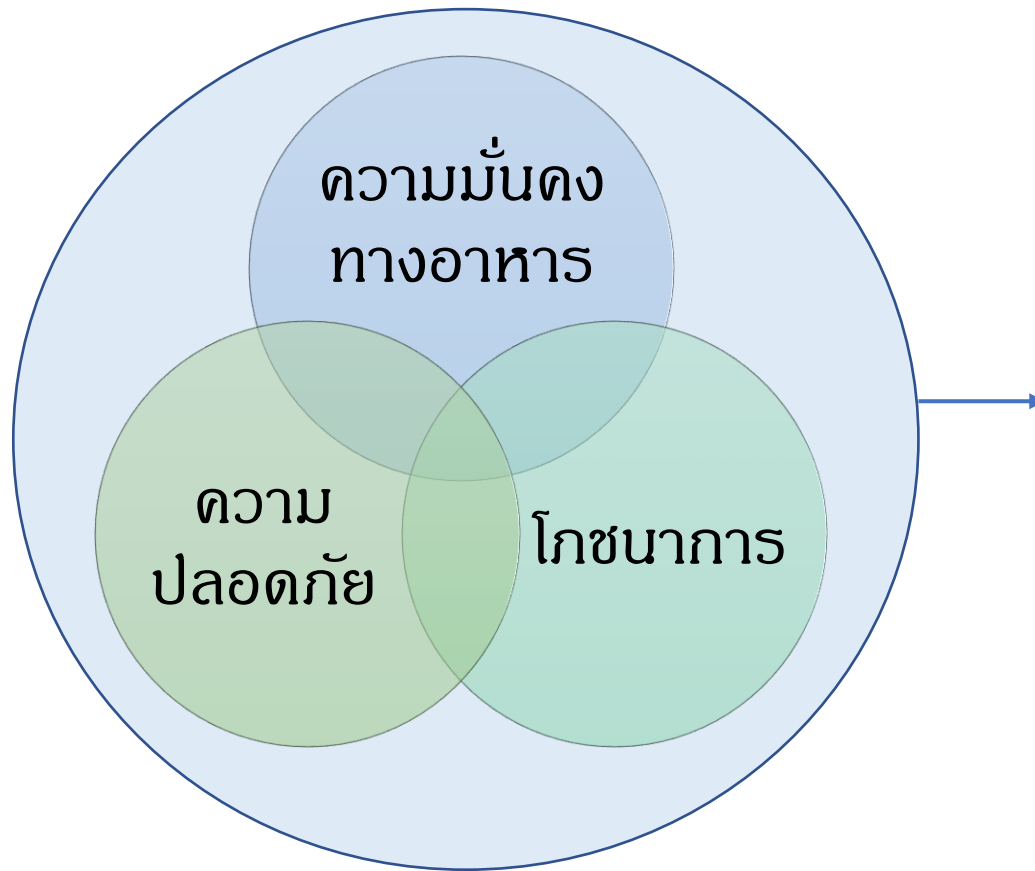
ร้อยละของเด็ก 0-5 ปี ที่มีภาวะเตี้ย ตั้งแต่ พ.ศ. 2561 -2566

ค่าเฉลี่ยเชาวน์ปัญญา (IQ) ของเด็กนักเรียนไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 (คะแนน) พ.ศ. 2554, 2559 และ 2564

สร้างระบบอาหารเพื่อสุขภาวะของประชาชน

- ลดการป่วย ตาย พิการ ด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หัวใจ หลอดเลือดสมองที่เพิ่มขึ้น
- ลดการสูญเสียปีสุขภาวะของคนไทย

ระบบอาหาร

ระบบอาหาร

1. ปัจจัยภายนอก / ระบบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนระบบอาหาร

นโยบาย ข้อบังคับกฎหมาย

- นโยบายด้านระบบอาหาร
- แผนพัฒนาฯ ฉบับ 13
- แผนท้องถิ่น หน่วยงาน แผนอาหารระดับจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ฯ
- มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (GAP/ PGS/GMP ฯ) ระเบียบทางการค้าส่งออก ฯ

วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี

- ระบบข้อมูล
- วิจัยและพัฒนา
- นวัตกรรม
- เทคโนโลยี การผลิต แปรรูป เพิ่มมูลค่า
- การสื่อสาร

Driver

ระบบสังคม วัฒนธรรม

- ความรู้ ความเชื่อ
- แนวโน้มการบริโภค
- ประเพณี วัฒนธรรม
- Human right

ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

- คุณภาพดิน น้ำ อากาศ
- ระบบนิเวศน์
- ความหลากหลายทางชีวภาพ
- การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (climate change)

ระบบเศรษฐกิจ

- โอกาสทางการตลาด, Future food
- รายได้ /กระจายรายได้
- การสร้างอาชีพ
- การบูรณาการกับประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง

ระบบโครงสร้างพื้นฐาน

- การจัดการน้ำ
- ถนน การขนส่ง logistic
- การสื่อสาร
- พลังงาน

Food literacy ตลอดห่วงโซ่

2. กิจกรรมของระบบอาหาร

3. ผลลัพธ์ของระบบอาหาร

ระบบสังคม เศรษฐกิจ

- รายได้ดีมีม ละครายจ่ายอาหาร
- ลดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำ
- ส่งเสริมความเป็นอยู่ที่เหมาะสม

สิ่งแวดล้อม

- การจัดการทรัพยากร ดิน น้ำ ป่าทะเล ทะ
- การรับมือกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

ความมั่นคงทางอาหาร

- การเข้าถึงอาหาร
- การมีอาหาร
- เสถียรภาพ
- โภชนาการ

สุขภาพ

- ลดเสี่ยง ลดป่วย

Outcomes

ระบบอาหาร นั้นมีความเกี่ยวข้องและเชื่อมโยงไปกับระบบอื่น ๆ ทั้งในด้าน

- ฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม
- แนวนโยบายของหน่วยงาน
- การพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม ที่เป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนให้เกิด
- กิจกรรมของระบบอาหาร ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป การกระจาย ตลาด การบริโภค และการกำจัดอาหารเหลือทิ้ง ที่มีความครอบคลุมทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ
- การสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืนต้องพิจารณาผลกระทบให้รอบด้าน และมุ่งสร้างความยั่งยืนทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพ

ระบบอาหารกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

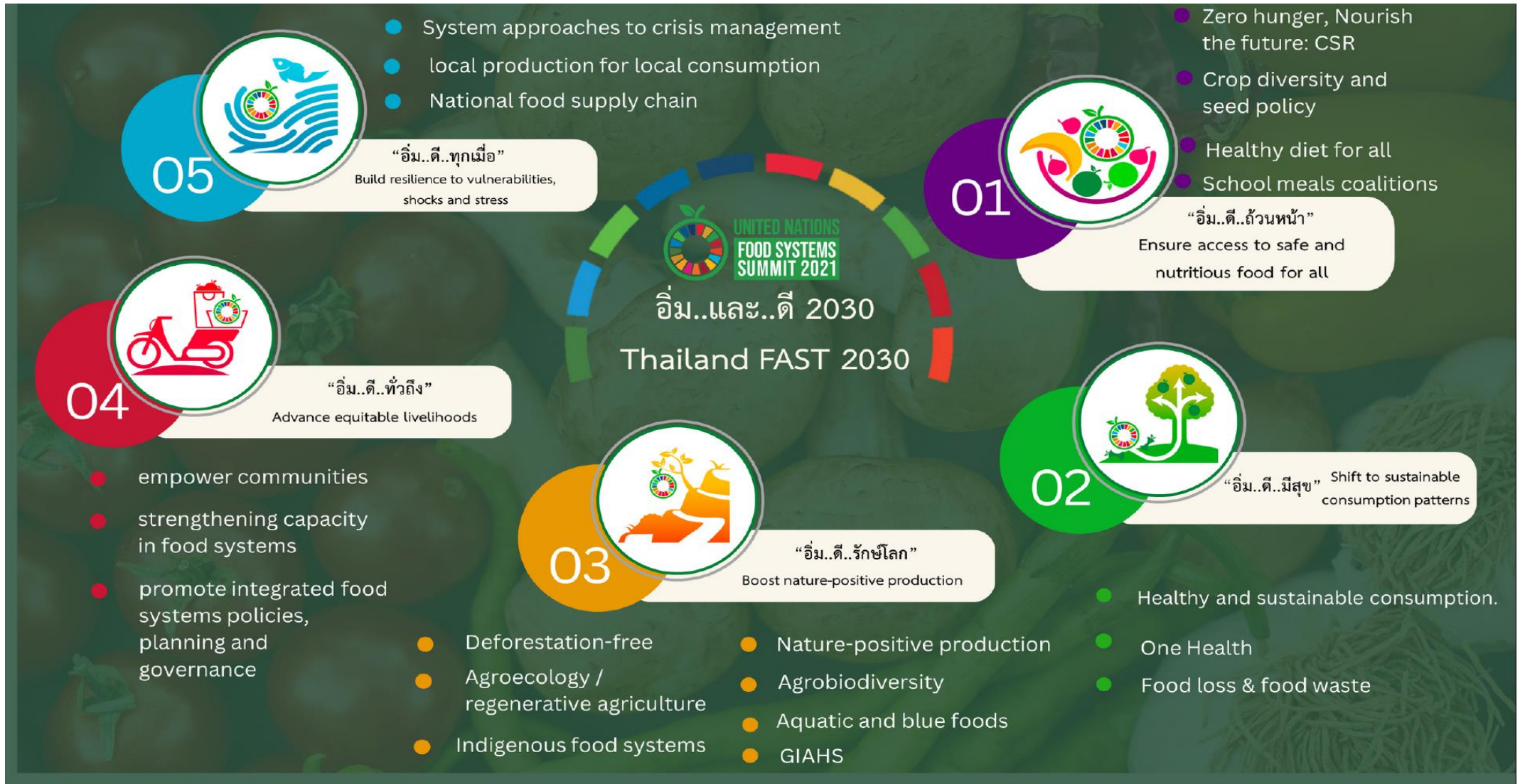
รายงานเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

- **ความหิวโหยและภาวะทุพโภชนาการในทุกรูปแบบ** เป็นความท้าทายหลักที่ส่งผลต่อการได้รับอาหารที่เพียงพอในบริบทของความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ
- **ความมั่นคงทางอาหาร ภาวะทุพโภชนาการ และเกษตรกรรมไม่ยั่งยืน** เป็น 3 ใน 9 ประเด็นวิกฤตของประเทศไทยที่ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้
- เป้าหมายเรื่อง **“อาหาร”** เป็นเป้าหมายสำคัญที่สุดที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย SDGs อื่นทั้งหมด

แนวความคิดหลัก 5 ด้าน (Action tracks) ในการขับเคลื่อนไปสู่ระบบอาหารที่ยั่งยืน

มติการประชุมสุดยอดระดับผู้นำด้านอาหารโลก โดย UN ได้กำหนดกรอบแนวความคิดหลัก 5 ด้าน (Action tracks) ในการขับเคลื่อนไปสู่ระบบอาหารที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้การขับเคลื่อนงานระบบอาหารไปเป็นในแนวทางเดียวกัน และใช้เป็นกรอบในการบูรณาการขับเคลื่อน แลกเปลี่ยนเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน กรอบทั้ง 5 ด้านนี้ต้องทำไปด้วยกัน จะทำแยกส่วนไม่ได้

แนวความคิดหลัก 5 ด้าน (Action tracks) ในการขับเคลื่อนไปสู่ระบบอาหารที่ยั่งยืน

ประเด็นปัญหาและความท้าทายในการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน

- **กระแสการผลิตและการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป** ซึ่งส่งผลต่อความสมดุลของห่วงโซ่อุปสงค์และอุปทานในระบบอาหาร
- ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีผลต่อ**การพัฒนาอาหารแห่งอนาคต (Future food)**
- **ภาวะเศรษฐกิจที่ถดถอย** ทั้งจากปัญหาค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้นกว่ารายได้ ส่งผลต่อความไม่มั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางอาหารของครัวเรือน
- **การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)** ที่ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและความมั่นคงทางอาหาร
- **อิทธิพลของการสื่อสารและกลยุทธ์ทางการตลาดจากภาคอุตสาหกรรมอาหาร** อาจทำให้วัฒนธรรมและพฤติกรรมการบริโภคของประชาชนเปลี่ยนไป ทั้งเรื่องอัตราการบริโภคที่มากเกินไป การบริโภคอาหารที่มีรสหวาน มัน เฝื่อน
- **ผลกระทบด้านสุขภาพจาก การป่วย ตาย พิการ และการสูญเสียสุขภาพของประชากรไทย** อันเกิดจากโรคไม่ติดต่อที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง ล้วนมีสาเหตุมาจากพฤติกรรมการบริโภคอาหารและการมีกิจกรรมทางกายที่ไม่เพียงพอ

บทบาท สสส. ในการสนับสนุนการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

เป้าหมายหลักของ สสส.

การส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี 4 มิติ ทั้งด้านกาย สังคม จิตใจ และปัญญา โดยมีวิสัยทัศน์ ทุกคนบนแผ่นดินไทยมีวิถีชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ที่สนับสนุนต่อสุขภาพที่ดี และมีพันธกิจในการจุดประกาย กระตุ้น สานและเสริมพลังบุคคล ชุมชน และองค์กรทุกภาคส่วน ให้มีขีดความสามารถ และสร้างสรรค์ระบบสังคมที่สนับสนุนต่อการมีสุขภาพที่ดี

บทบาท สสส. ในการสนับสนุนการสร้างระบบอาหารที่ยั่งยืน ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

แผนอาหารเพื่อสุขภาวะ สสส.

มียุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนระบบอาหารเพื่อสุขภาวะตลอดห่วงโซ่และยั่งยืน ตั้งแต่การผลิตไปสู่การกระจาย การแปรรูป การตลาด ไปสู่การบริโภค โดยเชื่อมโยง และบูรณาการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อหนุนเสริมและผลักดัน ให้มีการดำเนินงานทั้งด้านความมั่นคงทางอาหาร อาหารปลอดภัย และโภชนาการ ซึ่ง มีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้และพฤติกรรมการบริโภคเพื่อสุข ภาวะที่นำไปสู่การบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพอย่างสมดุล อันจะนำไปสู่ผลลัพธ์ของการมี สุขภาพดีจากการบริโภคอาหารและช่วยลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อ (NCDs)

กรอบแนวคิดเชิงยุทธศาสตร์ของแผนอาหารเพื่อสุขภาพ

เป้าหมาย 10 ปี

ประชาชนมีพฤติกรรมบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพอย่างสมดุล ภายใต้ระบบอาหารที่ยั่งยืน

เป้าหมาย 5 ปี

ประชาชนมีความรอบรู้ด้านการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ภายใต้ระบบอาหารที่ยั่งยืน

ความมั่นคงทางอาหาร-อาหารปลอดภัย-โภชนาการ

การผลิต

การกระจายและการตลาดอาหาร

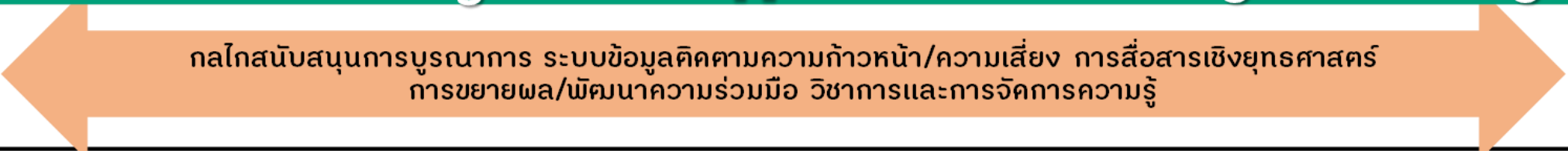
การบริโภค

- สนับสนุนต้นแบบแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์
- ส่งเสริมระบบการผลิตที่ยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- พื้นฟูฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ
- ยกเลิก/จำกัดการใช้สารเคมีที่ส่งผลร้ายแรงต่อสุขภาพ
- สนับสนุนการผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ดีต่อสุขภาพ

- ส่งเสริมช่องทาง/กลไกกระจายอาหารสุขภาพที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย
- ควบคุมการตลาดอาหารที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ (unhealthy diets)
- สนับสนุนเศรษฐกิจอาหาร เชื่อมโยงผลผลิตอินทรีย์สู่ผู้บริโภค
- หนุนเสริมตลาดเขียว/ตลาดชุมชน/ ตลาดเชิงสถาบัน
- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัย

- พัฒนากิจกรรมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ
- สื่อสารความรู้การบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ
- สร้างจิตสำนึกสุขภาพ
- สนับสนุนการขับเคลื่อนผลเมืองอาหาร
- หนุนเสริมการตลาดบริโภคหวานมันเค็ม เพิ่มผักผลไม้

ยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 1 Food Literacy : สร้างความรอบรู้ด้านอาหารเพื่อสุขภาพ เกิดพลเมืองอาหารและชุมชนอาหาร โดยส่งเสริมการปรับพฤติกรรมด้านการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ลดหวานมันเค็ม ในประชาชนทุกช่วงวัยเพื่อป้องกันและควบคุมโรคไม่ติดต่อ สื่อสารรณรงค์เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ที่นำไปสู่การเป็นพลเมืองอาหารที่ตระหนักถึงศักยภาพ สิทธิ และบทบาทหน้าที่ในการเข้าถึงและบริโภคอาหารสุขภาพ โดยสร้างการเปลี่ยนแปลงทั้งต่อตนเองและสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 2 Food Environment : สร้างสภาพแวดล้อมอาหารที่เอื้อต่อการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยบูรณาการสานเสริมพลังองค์กรชุมชน และภาคีเครือข่ายเพื่อร่วมขับเคลื่อนระบบอาหารที่ยั่งยืน สนับสนุนระบบการบริหารจัดการอาหารและโภชนาการอย่างครบวงจร สร้างวิถีการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนามาตรการหรือแนวทางเพื่อการควบคุมปัจจัยเสี่ยงด้านการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ ที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมการบริโภคที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพเพื่อการมีสุขภาพที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัย ลดการเจ็บป่วยจากการเกิดโรคไม่ติดต่อ

ยุทธศาสตร์ของแผนอาหารเพื่อสุขภาพ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 Food Economy : ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจอาหารชุมชนและการกระจายอาหารเพื่อสุขภาพ มุ่งสร้างความเข้มแข็งต่อกระบวนการผลิตอาหารในระดับครัวเรือน ชุมชน และอุตสาหกรรมอาหารด้วยระบบอาหารที่ยั่งยืน เพื่อสร้างความเชื่อมโยงผลผลิตอาหารเพื่อสุขภาพจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งขยายผลจากโมเดลนวัตกรรม และองค์ความรู้ด้านการผลิต การกระจาย/แบ่งปัน การปรุงประกอบอาหารเพื่อการเข้าถึงอาหารปลอดภัย และมีคุณค่าทางโภชนาการ โดยให้ความสำคัญกับกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตด้านความมั่นคงทางอาหาร อาหารปลอดภัย และโภชนาการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการบริโภคอาหาร

ยุทธศาสตร์ที่ 4 Food Policy Advocacy : ส่งเสริมการขับเคลื่อนนโยบายและกฎหมาย โดยพัฒนาองค์ความรู้ นวัตกรรม งานวิชาการ งานศึกษาวิจัยและพัฒนา ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ พัฒนาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสู่การผลักดันและขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะด้านการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพและปกป้องระบบอาหารที่ยั่งยืนภายใต้กลยุทธการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ